

Маълумки, Кадрлар тайёрлаш милилий дастурда белгиланган вазифалар ижросини сифат жihatидан янги босқичга кўтариш энг аввало, Халқ таълими вазирлиги тизимидағи таълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва малакали педагог кадрлар билан таъминланганини даражасини яхшилаш орқали амалга оширилади. Зеро, мазкур таълим муассасаларининг янги ўкув йилига тайёрлаш ва куз-қиши мавсумида ҳам намуналари ишлашини таъминлаш таълим сифати ва самародорлигини оширишга хизмат килиди. Шу бомс ушбу муассасалар худудини ободлонлаштириш ишларига алоҳида эътибор қартилиб, бюджетдан ташкил маблагларин, чет эл инвестицияларини жалб қилиш мақсадида республика Халқ таълими вазирлиги томонидан таълим муассасаларини янги – 2003-2004 ўкув йилига ҳамда куз-қиши мавсумида ишлашга тайёрлаш бўйича туманлараро Республика кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида қарор қабул килиди. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида НИЗОМ, вазирликнинг ишчи гурухи тарқиби, кўрик-танлов шартлари ва баҳола мезонлари таъсисланди. Унга кўра, Коракалпогистон Республикаси XTB, Тошкент шаҳар XTB ва барча вилоят XTB-ларидан ушбу бўйик билан таъсисланган Низом асосида кўрик-танловининг 1-2-босқичларни 2003 йил 20 августанча ўтказиб, 3-босқичида иштирок этиш косасидан бўюртмани 2003 йил 25 августанча вазирликнинг Таълим жараёнини таъминлаш бошқармасига топшириш вазифаси юкланди.

Кўнида кўрик-танловни ўтказиш тартифидан белgilови Низом билан батағиси танишади.

ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ ТИЗИМИДАГИ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИНИЙ ЯНГИ 2003-2004 ЎКУВ ЙИЛИГА ҲАМДА КУЗ-ҚИШ МАВСУМИДА ИШЛАШГА ТАЙЁРЛАШ БЎЙИЧА ТУМАНЛАРАРО РЕСПУБЛИКА КЎРИК-ТАНЛОВИНИ ЎТКАЗИШ ТЎҒРИСИДА НИЗОМ

I. КЎРИК-ТАНЛОВНИНГ МАҚСАД ВА ВАЗИФАЛАРИ

1. Кўрик-танловни ўтказишдан мақсад ўзбекистон Республикасининг "Таълим тўғрисида" Қонуну ҳамда "Кадрлар тайёрлаш милий дастури" асосида таълимнинг давлат таълаблари ва стаңдартларига мувофиқ таълим турлари бўйича ўқувчиларга зарур билим ва кўнижмаларни бериш учун таълим муассасаларида барча шарт-шароитларни яратиш, уларни янги ўкув йилига ва куз-қиши мавсумида ишлашга тайёрлаш бўйича туманлараро Республика кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида қарор қабул килиди. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида НИЗОМ, вазирликнинг ишчи гурухи тарқиби, кўрик-танлов шартлари ва баҳола мезонлари ошириши;

2. Муассасаларнинг янги ўкув йили ва куз-қиши мавсумида нормал ишлашлари учун шароитларни яратишга маҳаллий ҳокимликлар, жамоат ташкилотлар, оталиқ ташкилотлар эътиборини янада кўпроқ жалб этиши;

3. Ушбу ишларни энг яхши ташкил этаётган, бўюртмадан ташкирни маблаглар, хусусан, чet эл инвестицияларини энг кўп жалб қилаётган туман(шаҳар)лар халқ таълими бўлимларини разбаглатириши;

4. Таълим жараёнини ташкил этиш учун барча шароитларга эга бўлган "Таянч мактаблар" сонини, умумий ўрта таълим мактабларида аниқ ва

табиии фанлардан амалий иш ва лаборатория ишларини ўтказиш учун маддий базани имконият даражасида кўпайтиришга эришишидир.

II. КЎРИК - ТАНЛОВНИ ЎТКАЗИШ ТАРТИБИ

1. Кўрик-танловни ўтказишдан мақсад ўзбекистон Республикасининг "Таълим тўғрисида" Қонуну ҳамда "Кадрлар тайёрлаш милий дастури" асосида таълимнинг давлат таълаблари ва стаңдартларига мувофиқ таълим турлари бўйича ўқувчиларга зарур билим ва кўнижмаларни бериш учун таълим муассасаларида барча шарт-шароитларни яратиш, уларни янги ўкув йилига ва куз-қиши мавсумида ишлашга тайёрлаш бўйича туманлараро Республика кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида қарор қабул килиди. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида НИЗОМ, вазирликнинг ишчи гурухи тарқиби, кўрик-танлов шартлари ва баҳола мезонлари ошириши;

2. Муассасаларнинг янги ўкув йили ва куз-қиши мавсумида нормал ишлашлари учун шароитларни яратишга маҳаллий ҳокимликлар, жамоат ташкилотлар, оталиқ ташкилотлар эътиборини янада кўпроқ жалб этиши;

3. Ушбу ишларни энг яхши ташкил этаётган, бўюртмадан ташкирни маблаглар, хусусан, чet эл инвестицияларини энг кўп жалб қилаётган туман(шаҳар)лар халқ таълими бўлимларини разбаглатириши;

4. Таълим жараёнини ташкил этиш учун барча шароитларга эга бўлган "Таянч мактаблар" сонини, умумий ўрта таълим мактаблariда аниқ ва

3. Кўрик-танловини ўтказиш тартиби;

4. Якуний уччини босқич 20 августанча Қо-
роқалпогистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва вилоятларда туманлараро ўтказилади. Унда туман, шаҳар халқ таълими бўлимларини бериш учун таълим муассасаларида барча шарт-шароитларни яратиш, уларни янги ўкув йилига ва куз-қиши мавсумида ишлашга тайёрлаш бўйича туманлараро Республика кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида қарор қабул килиди. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида НИЗОМ, вазирликнинг ишчи гурухи тарқиби, кўрик-танлов шартлари ва баҳола мезонлари ошириши;

5. Кўрик-танловни ўтказилишига Қо-
роқалпогистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар ва вилоятларда бўлинишади 7 кишини ташкил этиши, улар томонидан ҳар бир таълим муассасаси ўрганиб чиқишил, мазкур Низомнинг 2-бўйим, 2-бандида қайд этилган да-
лолатномаларнинг тўғрилигига ишонч ҳосил қилиши, барча натижалар асосида ғолиб туман ёки шаҳарни аниқлашади. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида қарор қабул килиди. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида НИЗОМ, вазирликнинг ишчи гурухи тарқиби, кўрик-танлов шартлари ва баҳола мезонлари ошириши;

6. Кўрик-танловни ўтказилишига Қо-
роқалпогистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар ва вилоятларда бўлинишади 7 кишини ташкил этиши, улар томонидан ҳар бир таълим муассасаси ўрганиб чиқишил, мазкур Низомнинг 2-бўйим, 2-бандида қайд этилган да-
лолатномаларнинг тўғрилигига ишонч ҳосил қилиши, барча натижалар асосида ғолиб туман ёки шаҳарни аниқлашади. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида қарор қабул килиди. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида НИЗОМ, вазирликнинг ишчи гурухи тарқиби, кўрик-танлов шартлари ва баҳола мезонлари ошириши;

7. Кўрик-танловни ўтказилишига Қо-
роқалпогистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар ва вилоятларда бўлинишади 7 кишини ташкил этиши, улар томонидан ҳар бир таълим муассасаси ўрганиб чиқишил, мазкур Низомнинг 2-бўйим, 2-бандида қайд этилган да-
лолатномаларнинг тўғрилигига ишонч ҳосил қилиши, барча натижалар асосида ғолиб туман ёки шаҳарни аниқлашади. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида қарор қабул килиди. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида НИЗОМ, вазирликнинг ишчи гурухи тарқиби, кўрик-танлов шартлари ва баҳола мезонлари ошириши;

8. Кўрик-танловни ўтказилишига Қо-
роқалпогистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар ва вилоятларда бўлинишади 7 кишини ташкил этиши, улар томонидан ҳар бир таълим муассасаси ўрганиб чиқишил, мазкур Низомнинг 2-бўйим, 2-бандида қайд этилган да-
лолатномаларнинг тўғрилигига ишонч ҳосил қилиши, барча натижалар асосида ғолиб туман ёки шаҳарни аниқлашади. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида қарор қабул килиди. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида НИЗОМ, вазирликнинг ишчи гурухи тарқиби, кўрик-танлов шартлари ва баҳола мезонлари ошириши;

9. Кўрик-танловни ўтказилишига Қо-
роқалпогистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар ва вилоятларда бўлинишади 7 кишини ташкил этиши, улар томонидан ҳар бир таълим муассасаси ўрганиб чиқишил, мазкур Низомнинг 2-бўйим, 2-бандида қайд этилган да-
лолатномаларнинг тўғрилигига ишонч ҳосил қилиши, барча натижалар асосида ғолиб туман ёки шаҳарни аниқлашади. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида қарор қабул килиди. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида НИЗОМ, вазирликнинг ишчи гурухи тарқиби, кўрик-танлов шартлари ва баҳола мезонлари ошириши;

10. Кўрик-танловни ўтказилишига Қо-
роқалпогистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар ва вилоятларда бўлинишади 7 кишини ташкил этиши, улар томонидан ҳар бир таълим муассасаси ўрганиб чиқишил, мазкур Низомнинг 2-бўйим, 2-бандида қайд этилган да-
лолатномаларнинг тўғрилигига ишонч ҳосил қилиши, барча натижалар асосида ғолиб туман ёки шаҳарни аниқлашади. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида қарор қабул килиди. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида НИЗОМ, вазирликнинг ишчи гурухи тарқиби, кўрик-танлов шартлари ва баҳола мезонлари ошириши;

11. Кўрик-танловни ўтказилишига Қо-
роқалпогистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар ва вилоятларда бўлинишади 7 кишини ташкил этиши, улар томонидан ҳар бир таълим муассасаси ўрганиб чиқишил, мазкур Низомнинг 2-бўйим, 2-бандида қайд этилган да-
лолатномаларнинг тўғрилигига ишонч ҳосил қилиши, барча натижалар асосида ғолиб туман ёки шаҳарни аниқлашади. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида қарор қабул килиди. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида НИЗОМ, вазирликнинг ишчи гурухи тарқиби, кўрик-танлов шартлари ва баҳола мезонлари ошириши;

12. Кўрик-танловни ўтказилишига Қо-
роқалпогистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар ва вилоятларда бўлинишади 7 кишини ташкил этиши, улар томонидан ҳар бир таълим муассасаси ўрганиб чиқишил, мазкур Низомнинг 2-бўйим, 2-бандида қайд этилган да-
лолатномаларнинг тўғрилигига ишонч ҳосил қилиши, барча натижалар асосида ғолиб туман ёки шаҳарни аниқлашади. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида қарор қабул килиди. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида НИЗОМ, вазирликнинг ишчи гурухи тарқиби, кўрик-танлов шартлари ва баҳола мезонлари ошириши;

13. Кўрик-танловни ўтказилишига Қо-
роқалпогистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар ва вилоятларда бўлинишади 7 кишини ташкил этиши, улар томонидан ҳар бир таълим муассасаси ўрганиб чиқишил, мазкур Низомнинг 2-бўйим, 2-бандида қайд этилган да-
лолатномаларнинг тўғрилигига ишонч ҳосил қилиши, барча натижалар асосида ғолиб туман ёки шаҳарни аниқлашади. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида қарор қабул килиди. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида НИЗОМ, вазирликнинг ишчи гурухи тарқиби, кўрик-танлов шартлари ва баҳола мезонлари ошириши;

14. Кўрик-танловни ўтказилишига Қо-
роқалпогистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар ва вилоятларда бўлинишади 7 кишини ташкил этиши, улар томонидан ҳар бир таълим муассасаси ўрганиб чиқишил, мазкур Низомнинг 2-бўйим, 2-бандида қайд этилган да-
лолатномаларнинг тўғрилигига ишонч ҳосил қилиши, барча натижалар асосида ғолиб туман ёки шаҳарни аниқлашади. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида қарор қабул килиди. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида НИЗОМ, вазирликнинг ишчи гурухи тарқиби, кўрик-танлов шартлари ва баҳола мезонлари ошириши;

15. Кўрик-танловни ўтказилишига Қо-
роқалпогистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар ва вилоятларда бўлинишади 7 кишини ташкил этиши, улар томонидан ҳар бир таълим муассасаси ўрганиб чиқишил, мазкур Низомнинг 2-бўйим, 2-бандида қайд этилган да-
лолатномаларнинг тўғрилигига ишонч ҳосил қилиши, барча натижалар асосида ғолиб туман ёки шаҳарни аниқлашади. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида қарор қабул килиди. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида НИЗОМ, вазирликнинг ишчи гурухи тарқиби, кўрик-танлов шартлари ва баҳола мезонлари ошириши;

16. Кўрик-танловни ўтказилишига Қо-
роқалпогистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар ва вилоятларда бўлинишади 7 кишини ташкил этиши, улар томонидан ҳар бир таълим муассасаси ўрганиб чиқишил, мазкур Низомнинг 2-бўйим, 2-бандида қайд этилган да-
лолатномаларнинг тўғрилигига ишонч ҳосил қилиши, барча натижалар асосида ғолиб туман ёки шаҳарни аниқлашади. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида қарор қабул килиди. Шу асосда кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида НИЗОМ, вазирликнинг ишчи гурухи тарқиби, кўрик-танлов шартлари ва баҳола мезонлари ошириши;

17. Кўрик-танловни ўтказилишига Қо

(Давоми. Боши 1-бетда)

Abdulla Avloniy o'zi tashkil qilgan yangi usul maktablarida muallimlik sohasida tajriba orttirgach, bunday maktablarining quy'i sinfi uchun ona tillidan darsliklar yaratish sohasida ham samarali mehnat qilgan.

"Nuroniyilarimiz umr shomida baxt axtarib yurmasinlar, baxt ularga doim hamroh bo'lsin".

2003-yil
16-iyul

А.Авлоний 1919 йили Туркестон Республикаси маориф комиссияси коллегиясининг аъзоси эди, у 1921 йил 2-5 январда Тошкентда ўтган Туркестон ўзбекларининг 1-тил ва имло курутотишни Тошкент муаллимлари гурухи раҳбари сифатида қатнашиб, курутотишнинг "Санъат нафиса" шубъасида майзуза қылган.

1900 йиллардан ўзбек юртида не кийинчиликлар билан хусусий янги усул ("Жадид") мактаблари маорифпарвар мактабларни тарафидан ташкил килини бошланган. Бундай мактаблар тарихининг илдида ўзбек тилида ёзилган биронта ҳам дарслик йўқ эди (бъэзи муаллимлар Козонда татар тилида нашр килинган дарсликлардан фойдаланганлар).

Янги усул мактаблари учун биринчи дарсликлари ҳалк маорифи жонкуяри тошкентлик Мунавваркори Абдурашидовонов яратган. Унинг тузган кўлесмаси - "Адиби аввал" (алиф) ва "Адиби соний" (ўқиш китоби) 1907 йилда нашр килинган.

Шу йиллари А.Авлоний аввал ўз маҳалласи "Мерганд"даги мактабхонада, сўнг мадрасада ўйри эди. У (1878, 12 июнь — 1934, 25 август) арз вазнида шеълар ёзиши мактаби "Мерганд", "Миробод" махаллаларида янги усул мактаби очиб, муаллимлар кылган. Ёш шоирининг 1-шевълар тўплами "Адабиёт" 1909 йилда Тошкентда нашридан чиқкан.

"Туркестон вилояти газети"нинг 1918 йил 71-сонидаги "Сарт тилида дарсликлар зарурлиги ҳақида" сарлаҳи маколакада кўйдига фикрлар ифодаланган эди (Подиошук хукумати 1905-07 йилги инклибий ҳарқатдан сўнг макаллӣ ҳалларга ҳам айрим макаллӣ ҳалларга ҳам тутуботи хукуклар, чончии, сўз ва матбуоти хукукларни беришга мажбур бўлган эди): "Ушбу кунларда бизнинг Туркестон вилоятидаги мусулмон мактабларинда (бунда ўзбек болалари ўқиган мактабхона ва янги усул мактаблари бирбiriдан фарз килинмаган, — Я.А.) Русия мактаб ва мадрасаларидаги ўқитиша ўшамайди. Бизнинг Туркестон мактабларимизга лойиқ ва ёш мусулмон сарт болаларининг фахмарича қўйиб кирши ҳалларни беришга мажбур бўлган эди.

Абдулла Авлоний ўзи ташкил қылган янги усул мактабларида муаллимлик соҳасида таҳриба ортиргар, бундай мактабларни кўйи синфий учун она тилидан дарсликлар яратиш соҳасида ҳам самарали меҳнат қылган. "Адиби аввал" нинг 71-сонидаги "Сарт тилида дарсликлар зарурлиги ҳақида" сарлаҳи маколакада кўйдига фикрлар ифодаланган эди:

"Мактаб гулистишни" адибнинг 1916 йили "Мактаб кутубхонаси"да нашр килинган тўплами бўлиб, унда широр кўйдига изоҳ берган эди: "Адабиёт, ахлоқи марок ва шавқ и ўқиладурғон ҳикоялар, шевълар. Туркестон мактабларининг 2-синифлардан бошлаб ўқитмоқга мувоғиқ раввиша ёш болалар учун ёнгил вазни ва осен юн (тил) узра тартиб берилган".

Кези келгандай кўйи ўтмоқчилики, 1918 йили нашр килинган "Раҳбар форсий" дарсликнинг сунгти саҳифасида "Тошкент мактаблари" тарафидан ўқитмоқга мувоғиқ раввиша ёш болалар учун ёнгил вазни ва осен юн (тил) узра тартиб берилган".

Юқорида йўл-йўлукай Саидрасул Саидзозиковнинг "Устоди аввал" алифбесини кўрсатиб ўтиб, М.Абдурашидовонининг "Адиби аввал" нинг усулни тузилиши ва мактабнинг таҳрибаси очиб, билан шу мактабларни кўйи синфий учун ўқитмоқга мувоғиқ раввиша ёш болалар учун ёнгил вазни ва осен юн (тил) узра тартиб берилган".

Инон табиатан атрофдаги одамлар билан ҳамхижат ўтишни кўзасиди. Якка шахснинг, ҳатто якка оиласиң атроф-муносабатдан ёнси бундай: мазкур иккни алифбеси таъсуси "да хозирланган. Абдулла Авлонийнинг 1912 йили нашридан чиқкан.

Бу китоблардан ташкири, муаллиф-китоби ҳам босилиб чиқкан.

"Биринчи муаллим" ўзбек янги усул мактабларининг 1-синифа илғори - таҳрибадан олдиб болаларга алифбони - хат-сақвод ўргатиш учун тузиленган ва нашр килинган эди.

Юқорида янги усул мактабларининг 1- ва 2-синифларига Мунавваркори Абдурашидовонининг "Адиби аввал" ва "Адиби соний" дарсликлари босилиб чиқканни кайд қилиб ўтган.

Рус-тузем мактабларидаги "мусулмонча ҳат-сақвод" ўргатиш учун товуш усулидаги биринчи алифбо "Устоди аввал" - шо мактабда билиб неча йил ишлаган домла Саидрасул Саидзозиков (АЗИЗИЙ)нинг китоби 1902 йили Тошкентда босилиб чиқкан эди. Мунавваркори Абдурашидовонининг дарсликлари эса ўзбек янги усул мактаблари учун ёзилган.

Бу китобда Л.Н.Толстойнинг "Елғон дүст" хикояси, И.А.Кривоняннинг "Бўри или азум", "Бўри или кўзи" масалалари дарсликлари таржимасида

кан "Биринчи муаллим" китоби эса (3-нашри 1917 йили босилган) "Усали маддия" да эди. А.Авлоний ўз алифбесининг сўз бошида шундай ёзган:

"Муҳтарам музаллиф афандиларни мактабларни резга кулемарни, бизнинг "Биринчи муаллим" имиздан ҳам олиб таҳриба кибул, ўхтуб кўрсалар, чунки ҳар гулнинг бир иси, ҳар меванинг бир тамуза бордур. Бу "бўй" туманда эса таҳриба соҳибларини кашшу мавзум. "Биринчи муаллим"... энг осон усул... тартиб ёдилмиш".

"Иккинчи муаллим" мактабларимизнинг шогирдларини алифбодан сўнг 2-синифда ўқитмоқ учун очиқ тил ва осон тартиб ёзулуб, ахлоқи ҳикоялар, адабий шевълар ила ўйнатланниш ўкув китобидор.

Бу китобда Л.Н.Толстойнинг "Елғон дүст" хикояси, И.А.Кривоняннинг "Бўри или азум", "Бўри или кўзи" масалалари дарсликлари таржимасида

шириётида А.Авлоний 7-синиф учун тузган ўчиши китобини 1933 йили нашр килган.

Янги усул мактабларида муаллимлар шоир Абдулла Авлонийнинг "Адиби аввал" музаллиф афандиларни мактабларни резга кулемарни, бизнинг "Биринчи муаллим" имиздан ҳам олиб таҳриба кибул, ўхтуб кўрсалар, чунки ҳар гулнинг бир иси, ҳар меванинг бир тамуза бордур. Бу "бўй" туманда эса таҳриба соҳибларини кашшу мавзум. "Биринчи муаллим"... энг осон усул... тартиб ёдилмиш".

Юқорида янги усул мактабларинида мактабларни резга кулемарни, бизнинг "Биринчи муаллим" имиздан ҳам олиб таҳриба кибул, ўхтуб кўрсалар, чунки ҳар гулнинг бир иси, ҳар меванинг бир тамуза бордур. Бу "бўй" туманда эса таҳриба соҳибларини кашшу мавзум. "Биринчи муаллим"... энг осон усул... тартиб ёдилмиш".

Туркестонда февраль инклибида арағасидан янги усул мактаблари иккича турду шаклана бошлаган: бир босқичлик - 1-4-синифли мактаблар, иккича - 1-6-синифли мактаблар, иккича - 1-6-синифли мактаблар. Иккича босқичлик мактаблар таржимасида фикрларни кашшу мавзум. "Биринчи муаллим"... энг осон усул... тартиб ёдилмиш".

Юқорида янги усул мактабларинида мактабларни резга кулемарни, бизнинг "Биринчи муаллим" имиздан ҳам олиб таҳриба кибул, ўхтуб кўрсалар, чунки ҳар гулнинг бир иси, ҳар меванинг бир тамуза бордур. Бу "бўй" туманда эса таҳриба соҳибларини кашшу мавзум. "Биринчи муаллим"... энг осон усул... тартиб ёдилмиш".

Туркестонда янги усул мактабларинида мактабларни резга кулемарни, бизнинг "Биринчи муаллим" имиздан ҳам олиб таҳриба кибул, ўхтуб кўрсалар, чунки ҳар гулнинг бир иси, ҳар меванинг бир тамуза бордур. Бу "бўй" туманда эса таҳриба соҳибларини кашшу мавзум. "Биринчи муаллим"... энг осон усул... тартиб ёдилмиш".

Туркестонда янги усул мактабларинида мактабларни резга кулемарни, бизнинг "Биринчи муаллим" имиздан ҳам олиб таҳриба кибул, ўхтуб кўрсалар, чунки ҳар гулнинг бир иси, ҳар меванинг бир тамуза бордур. Бу "бўй" туманда эса таҳриба соҳибларини кашшу мавзум. "Биринчи муаллим"... энг осон усул... тартиб ёдилмиш".

Туркестонда янги усул мактабларинида мактабларни резга кулемарни, бизнинг "Биринчи муаллим" имиздан ҳам олиб таҳриба кибул, ўхтуб кўрсалар, чунки ҳар гулнинг бир иси, ҳар меванинг бир тамуза бордур. Бу "бўй" туманда эса таҳриба соҳибларини кашшу мавзум. "Биринчи муаллим"... энг осон усул... тартиб ёдилмиш".

Туркестонда янги усул мактабларинида мактабларни резга кулемарни, бизнинг "Биринчи муаллим" имиздан ҳам олиб таҳриба кибул, ўхтуб кўрсалар, чунки ҳар гулнинг бир иси, ҳар меванинг бир тамуза бордур. Бу "бўй" туманда эса таҳриба соҳибларини кашшу мавзум. "Биринчи муаллим"... энг осон усул... тартиб ёдилмиш".

Туркестонда янги усул мактабларинида мактабларни резга кулемарни, бизнинг "Биринчи муаллим" имиздан ҳам олиб таҳриба кибул, ўхтуб кўрсалар, чунки ҳар гулнинг бир иси, ҳар меванинг бир тамуза бордур. Бу "бўй" туманда эса таҳриба соҳибларини кашшу мавзум. "Биринчи муаллим"... энг осон усул... тартиб ёдилмиш".

Туркестонда янги усул мактабларинида мактабларни резга кулемарни, бизнинг "Биринчи муаллим" имиздан ҳам олиб таҳриба кибул, ўхтуб кўрсалар, чунки ҳар гулнинг бир иси, ҳар меванинг бир тамуза бордур. Бу "бўй" туманда эса таҳриба соҳибларини кашшу мавзум. "Биринчи муаллим"... энг осон усул... тартиб ёдилмиш".

Туркестонда янги усул мактабларинида мактабларни резга кулемарни, бизнинг "Биринчи муаллим" имиздан ҳам олиб таҳриба кибул, ўхтуб кўрсалар, чунки ҳар гулнинг бир иси, ҳар меванинг бир тамуза бордур. Бу "бўй" туманда эса таҳриба соҳибларини кашшу мавзум. "Биринчи муаллим"... энг осон усул... тартиб ёдилмиш".

Туркестонда янги усул мактабларинида мактабларни резга кулемарни, бизнинг "Биринчи муаллим" имиздан ҳам олиб таҳриба кибул, ўхтуб кўрсалар, чунки ҳар гулнинг бир иси, ҳар меванинг бир тамуза бордур. Бу "бўй" туманда эса таҳриба соҳибларини кашшу мавзум. "Биринчи муаллим"... энг осон усул... тартиб ёдилмиш".

Туркестонда янги усул мактабларинида мактабларни резга кулемарни, бизнинг "Биринчи муаллим" имиздан ҳам олиб таҳриба кибул, ўхтуб кўрсалар, чунки ҳар гулнинг бир иси, ҳар меванинг бир тамуза бордур. Бу "бўй" туманда эса таҳриба соҳибларини кашшу мавзум. "Биринчи муаллим"... энг осон усул... тартиб ёдилмиш".

Туркестонда янги усул мактабларинида мактабларни резга кулемарни, бизнинг "Биринчи муаллим" имиздан ҳам олиб таҳриба кибул, ўхтуб кўрсалар, чунки ҳар гулнинг бир иси, ҳар меванинг бир тамуза бордур. Бу "бўй" туманда эса таҳриба соҳибларини кашшу мавзум. "Биринчи муаллим"... энг осон усул... тартиб ёдилмиш".

Туркестонда янги усул мактабларинида мактабларни резга кулемарни, бизнинг "Биринчи муаллим" имиздан ҳам олиб таҳриба кибул, ўхтуб кўрсалар, чунки ҳар гулнинг бир иси, ҳар меванинг бир тамуза бордур. Бу "бўй" туманда эса таҳриба соҳибларини кашшу мавзум. "Биринчи муаллим"... энг осон усул... тартиб ёдилмиш".

Туркестонда янги усул мактабларинида мактабларни резга кулемарни, бизнинг "Биринчи муаллим" имиздан ҳам олиб таҳриба кибул, ўхтуб кўрсалар, чунки ҳар гулнинг бир иси, ҳар меванинг бир тамуза бордур. Бу "бўй" туманда эса таҳриба соҳибларини кашшу мавзум. "Биринчи муаллим"... энг осон усул... тартиб ёдилмиш".

Туркестонда янги усул мактабларинида мактабларни резга кулемарни, бизнинг "Биринчи муаллим" имиздан ҳам олиб таҳриба кибул, ўхтуб кўрсалар, чунки ҳар гулнинг бир иси, ҳар меванинг бир тамуза бордур. Бу "бўй" туманда эса таҳриба соҳибларини кашшу мавзум. "Биринчи муаллим"... энг осон усул... тартиб ёдилмиш".

Туркестонда янги усул мактабларинида мактабларни резга кулемарни, бизнинг "Биринчи муаллим" имиздан ҳам олиб таҳриба кибул, ўхтуб кўрсалар, чунки ҳар гулнинг бир иси, ҳар меванинг бир тамуза бордур. Бу "бўй" туманда эса таҳриба соҳибларини кашшу мавзум. "Биринчи муаллим"... энг осон усул... тартиб ёдилмиш".

Туркестонда янги усул мактабларинида мактабларни резга кулемарни, бизнинг "Биринчи муаллим" имиздан ҳам олиб таҳриба кибул, ўхтуб кўрсалар, чунки ҳар гулнинг бир иси, ҳар меванинг бир тамуза бордур. Бу "бўй" туманда эса таҳриба соҳибларини кашшу мавзум. "Биринчи муаллим"... энг осон усул... тартиб ёдилмиш".

Туркестонда янги усул мак

Keling qushlar, hayvonlar –
Juda keng bu maydonlar.Xohlagan joyni ko'zlang,
Lekin el tinchin buzmgan.Darvoqe, Amina momo XIX asr oxirida tug'ilgan
bo'lib, XX asrni to'liq yashadi. XXI asrning
dastlabki uch yilini ko'rish ham nasib qildi unga.**Ma'rifa!**

(Саҳнада иккى киз, иккى ўғил)
1-бода: Ассалому алайкум, қадр-
ли тенгдошлар!
1-қиз: Ассалому алайкум!
2-бода: Яхи да мол оляпизларми?
2-қиз: Ҳамманизга яхши кайфият,
хушчакъалик тилайтиз.

1-бода: Азиз дўстлар! Биз бугунни
машгулотда чет ёл адабиётда ўзига
хос ўрни, ўз сиз, ўз овози бор шоир-
лардан бирининг ижодини ўрганиша
харахат киласми.

1-қиз: Ҳозирги субботимиз инглиз
шиори Уолтер Де ла Мэр шеърлари
хакида бўлади.

2-бода: Узбекистон озод бўлиб, дунё
мамлакатлари билан алоқаси кучай-
ганини яхши биламиш.

2-қиз: Инглиз тили халқаро тил
бўлган учун, бизда хам бутига ва из-
тидаги адабиётта ётилган кучайди.

1-бода: Ҳамма шаҳар, қишлоқла-
римиздан болалар илос билан инглиз
тили ва адабиётини ўрганимодла-
рар.

1-қиз: Бу тил факат иккисидан ола-
ми эмас, маънавий дунёга хам, ма-
рифатимизнинг ўқурулувига шаҳнама
хенгий очди.

2-бода: Инглиз адабиёти дунёда-
нинг кучи адабиётлардан бири.

2-қиз: Биз бу оламга кирганимиз
сари инглиз ҳалқининг урф-одатлари,
тарихи, жуғрофияси хакидаги тасавуру-
ларимиз кенгайди. Демак, Уолтер Де
ла Мэр шеърларни!

(Инглиз мусикаси янграйди.)

(Саҳнага бир бола чиқиб келади ва
шуҳлик билан шеър ўқиди.)

Бола: ШАКИР-ШУҚУР

Бир кунф бор — очкини ўйк,
Бир эшик бор — тутичини ўйк.
Битта ўй бор — айвони ўйк,
Бир бино бор — майдони ўйк.

Хар нарса бор, ҳар нарса,
Бариди ўйк бир нарса.
Шакир-шукур, шакир-шукур,
Хар нарсада недир ўйк.

Ер, юзингни очиб тур!
Кўёш, нуринг сочиб тур!
Чумук, кўрка, иннин кур!
Кепсин хамма гурра-турр!

Келинг күшлар, ҳайвонлар —
Жуда кенг бу майдонлар.
Хоҳлаган жойни кўзланг,
Лекин этичинин бузманд. (Чиқиб
кетади)

1-бода: Қалай, маза килиб эши-
дингизми?

1-қиз: Бизнинг ҳалқ қўшиклиримизга
уҳшайди-а?

2-бода: Чиндан хам Уолтер Де ла
Мэрнинг ижодидан халқ оғзаки ижоди-
нинг нафаси келади.

2-қиз: Да Мэр ижодининг ўзига
хослиги хам шунда — ҳалқа яқинли-
гидар. Келинг, шо ўзирин кискача тар-
жимаи холи ва ижоди хакида муҳта-
рам мурраббийимиздан ёшинтаплик. (Бо-
лалар иккиси четта бориб жойлашишга,
саҳнага мурраби чиқиди)

Мурраббий: Уолтер Де ла Мэрни
бизда кўпроқ Деламар деб юритиши-
ди. Адабий комусларимизда хам унин-
номи шундай атаглан.

Уолтер Де ла Мэр 1873 йилда
Англияни Чарлтон деган шаҳрида ту-
ғилиб, 1956 йилда Лондонда вафот эт-
ган. Дастил аввалини кизмат қилган.
Адабий фолиантини 1898 йилдан
бошлаган. 1902 йилда унинг "Бо-
лалик ҳақида қўшиклир" номли,
1912 йилда "Тингловчилик" деган
шеърий китоблари босилиб чиқкан
ва дарҳол бутун Англияда болалар ўт-
сида оммалашиш кетган. 1921 йилда
унинг "Кичинотийн хотиралари"
сарлаҳла хикояният китоби ҳам кат-
та шуҳрат қозонган. Булардан ташқа-
ри уттагларга хам кўлдан-кўл шеъ-
рий ва насрӣ асарлар яратган. Аммо
баърир уни кўпроқ болалар шоирни деб
таърифлаганлар. Болаларга кўпроқ, кат-
таларга камроқ ёзғани учун эмас, бал-
лок шеърий.

Бармоқларин ўйнатиб куйларкан кув-
нон-күвнон:

Бола: Менимма, бу шеърда оғир
эттаги тасвирланган. Еки болалар ўзла-
рни учун севмили, керак бўлган ўна егув-
лик ёй гулларнинг факат расмими кўриб
ундан хам ок.

Мурраббий: Яна қандай жавоб
шошигни?

Бола: Ҳўрсниник факат Женга та-
гиси бўлиши хам мумкин. Сиози би-
лан Элен ҳавори озулрага берилган-
дир. Жен саъ ер боласи. Унинг ор-
зулари оддий. Аммо оддий орзуга этиши
хам осон эмас.

Эски тегимониминг ёнида гуллаб
турган.

Чиннингудан гўзларок хеч не ўйк,
деб ўйлайман.

ки унинг катталарага ёзғанларини хам
болалар севиб ўқиганлар, яхши ан-
лаганлар. (Саҳнага тўрт бола чиқади-
лар ва шоирининг "Ақик" деган шеъри-
ни ўқидилар)

1-бода: Вилл амаким —
Сайёх ва хаким.

Беш ўйлайшаган турли горларда,
чангзорларда.

Ийилиб тушган шаршара гу-
ларни ҳам одамга тез сингадиган
клиб, енгил ўйлоп айтади. Шунинг
учун бу шеърлар осон ёдни.

(Саҳнага ўйх бир бола чиқиб шеър-
ни ўқидилар)

1-бода: Азиз дўстлар! Биз бугунни
машгулотда чет ёл адабиётда ўзига
хос ўрни, ўз сиз, ўз овози бор шоир-
лардан бирининг ижодини ўрганиша
харахат киласми.

1-қиз: Ҳозирги субботимиз инглиз

шиори Уолтер Де ла Мэр шеърлари
хакида бўлади.

2-бода: Узбекистон озод бўлиб, дунё

мамлакатлари билан алоқаси кучай-
ганини яхши биламиш.

2-қиз: Инглиз тили халқаро тил
бўлган учун, бизда хам бутига ва из-
тидаги адабиётта ётилган кучайди.

1-бода: Ҳамма шаҳар, қишлоқла-

римиздан болалар илос билан инглиз

тили ва адабиётини ўрганимодла-
рар.

1-қиз: Бу тил факат иккисидан ола-
ми эмас, маънавий дунёга хам, ма-
рифатимизнинг ўқурулувига шаҳнама
хенгий очди.

2-бода: Азиз дўстлар! Биз бугунни
машгулотда чет ёл адабиётда ўзига
хос ўрни, ўз сиз, ўз овози бор шоир-
лардан бирининг ижодини ўрганиша
харахат киласми.

1-қиз: Ҳозирги субботимиз инглиз

шиори Уолтер Де ла Мэр шеърлари
хакида бўлади.

2-бода: Узбекистон озод бўлиб, дунё

мамлакатлари билан алоқаси кучай-
ганини яхши биламиш.

2-қиз: Инглиз тили халқаро тил
бўлган учун, бизда хам бутига ва из-
тидаги адабиётта ётилган кучайди.

1-бода: Ҳамма шаҳар, қишлоқла-

римиздан болалар илос билан инглиз

тили ва адабиётини ўрганимодла-
рар.

1-қиз: Бу тил факат иккисидан ола-
ми эмас, маънавий дунёга хам, ма-
рифатимизнинг ўқурулувига шаҳнама
хенгий очди.

2-бода: Азиз дўстлар! Биз бугунни
машгулотда чет ёл адабиётда ўзига
хос ўрни, ўз сиз, ўз овози бор шоир-
лардан бирининг ижодини ўрганиша
харахат киласmi.

1-қиз: Ҳозирги субботимиз инглиз

шиори Уолтер Де ла Мэр шеърлари
хакида бўлади.

2-бода: Узбекистон озод бўлиб, дунё

мамлакатлари билан алоқаси кучай-
ганини яхши биламиш.

2-қиз: Инглиз тили халқаро тил
бўлган учун, бизда хам бутига ва из-
тидаги адабиётта ётилган кучайди.

1-бода: Ҳамма шаҳар, қишлоқла-

римиздан болалар илос билан инглиз

тили ва адабиётини ўрганимодла-
рар.

1-қиз: Бу тил факат иккисидан ола-
ми эмас, маънавий дунёга хам, ма-
рифатимизнинг ўқурулувига шаҳнама
хенгий очди.

2-бода: Азиз дўстлар! Биз бугунни
машгулотда чет ёл адабиётда ўзига
хос ўрни, ўз сиз, ўз овози бор шоир-
лардан бирининг ижодини ўрганиша
харахат киласmi.

1-қиз: Ҳозирги субботимиз инглиз

шиори Уолтер Де ла Мэр шеърлари
хакiда bўладi.

2-бода: Узбекистон озод бўлиб, дунё

мамлакатlari bilan aloқasasi kuchay-
gani ni yahshi bilamiш.

2-қиз: Инглиз тили халқarо tил
bўlган учун, bизda хам buтиga va iz-
tiyadagi adabiyotta ёtiлган kучaidi.

1-бода: Ҳамма шаҳar, қiшloқla-
rimizdan bolalalar ilos bilan ingliz
tili va adabiyotinini ўrganiмodla-
rар.

1-қиз: Bu tил factat iккisidан oла-
mi эmас, maъnавiy dунёga хam, ma-
rifatimizning ўқuруluviga shaһnamasi
henгiй очdi.

2-бода: Aziz dўstlар! Biз bугunni
maшguлotda chet ёl adabiyotda ўзiga
hos ўrni, ўz suzi, ўz ovozi bor shoир-
lарdan birinинг ijodini ўrganiша
xaraxat kilaishi.

1-қиз: Ҳозирги sубbotimiz ingliz
shiori Uolter De la Mэр sheъrlari
hakidi da.

2-бода: Uзбекistон oзod bўliб, дунё
mамлакatlari bilan aloқasasi kuchay-
gani ni yahshi bilamiш.

2-қиз: Ingliz tili halқarо tил
bўlган учун, bизda хам buтиga va iz-
tiyadagi adabiyotta ёtiлган kучaidi.

1-бода: Ҳамма шаҳar, қiшloқla-
rimizdan bolalalar ilos bilan ingliz
tili va adabiyotinini ўrganiмodla-
rар.

1-қиз: Bu tил factat iккisidан oла-
mi эmас, maъnавiy dунёga хam, ma-
rifatimizning ўқuруluviga shaһnamasi
henгiй очdi.

2-бода: Aziz dўstlар! Biз bугunni
maшguлotda chet ёl adabiyotda ўзiga
hos ўrni, ўz suzi, ўz ovozi bor shoир-
lардан birinинг ijodini ўrganiша
xaraxat kilaishi.

1-қиз: Ҳозирги sубbotimiz ingliz
shiori Uolter De la Mэр sheъrlari
hakidi da.

2-бода: Uзбекistон oзod bўliб, дунё
mамлакatlari bilan aloқasasi kuchay-
gani ni yahshi bilamiш.

2-қиз: Ingliz tili halқarо tил
bўlган учун, bизda хам buтиga va iz-
tiyadagi adabiyotta ёtiлган kучaidi.

1-бода: